

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 014928 14 U
Sarajevo, 08.07.2015. godine.

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija: Jadranke Brenjo, predsjednika vijeća, Davora Žilića i Esada Fejzagića, članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Natalije Peštović, u upravnom sporu tužitelja AFIP-Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, kojeg zastupaju Nihad Sijerčić, Mirna Milanović-Lalić i Feđa Bičakčić, advokati iz Sarajeva, sa sjedištem kancelarije – Sarajevo, ulica Trg djece Sarajeva broj 1/V, protiv rješenja broj: 02-26-2-05-52-II/13 od 16.12.2013. godine, tuženog, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, u upravnoj stvari zloupotrebe dominantnog položaja iz člana 10. stav 2. Zakona o konkurenciji, na nejavnoj sjednici održanoj dana 08.07.2015. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Osporenim rješenjem tuženog, Konkurencijsko vijeće BiH, u postupku pokrenutom po Zahtjevu privrednog subjekta Tron Systems d.o.o. Sarajevo, broj: 02-26-2-05-52-II/13 od 16.12.2013. godine radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja od strane tužitelja, je 1: utvrđeno da je tužitelj zloupotrijebio dominantan položaj na relevantnom tržištu pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području Federacije BiH, primjenom različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova iz člana 10. stav 2. tačka c) Zakona o konkurenciji, i zaključivanjem ugovora kojima se uslovljava da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovačkom običaju nemaju veze sa predmetom takvog ugovora, iz člana 10. stav 2. tačka d) Zakona o konkurenciji; 2. tužitelju je naloženo da zaključi Ugovor o poslovnoj saradnji sa privrednim subjektom Tron Systems d.o.o. Sarajevo, pod uslovima jednakim za sve privredne subjekte na relevantnom tržištu, u vremenskom roku od 30 dana od dana prijema tog rješenja kao i da dostavi na uvid dokaze o izvršenju; 3. Tužitelju se zabranjuje svako buduće postupanje iz tačke 1. dispozitiva tog rješenja, kao i svako drugo postupanje na relevantnom tržištu koje bi privredne subjekte ili fizička lica, dovelo u nepovoljan položaj na relevantnom tržištu, u smislu člana 11. stav 1. tačka b) Zakona o konkurenciji; 4. Tužitelju se izriče novčana kazna u iznosu od 22.000,00 KM u smislu člana 48. stav 1. tačka b) Zakona o konkurenciji koju je dužan platiti u roku od 8 dana od dana prijema rješenja i dostaviti na uvid dokaze o izvršenju, kao i da u slučaju da se izrečena kazna ne plati u navedenom

roku, utvrđeno je da će se ista naplatiti prisilnim putem u smislu odredbe člana 47. Zakona o konkurenciji, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima BiH; 5. tužitelju se nalaže da nadoknadi troškove postupka privrednom subjektu Tron Systems d.o.o. Sarajevo u iznosu od 1.912,60 KM u roku od 8 dana od dana prijema tog rješenja; 6. Odbija se kao neosnovan prijedlog za donošenje rješenja o privremenoj mjeri podnesen od privrednog subjekta Tron Systems d.o.o. Sarajevo, te tačkom 7. dispozitiva je određeno da je to rješenje konačno, i da će biti objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Blagovremeno podnesenom, veoma opširnom tužbom za pokretanje upravnog spora, tužitelj osporava navedeno rješenje iz razloga povrede pravila postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava i zato što je tuženi, rješavajući po slobodnoj ocjeni, prekoračio granice ovlaštenja koja su mu data pravnim propisima i iskoristio ih je suprotno cilju u kojem joj je ovlaštenje dato. Dodaje da tuženi: nije pravilno primijenilo materijalno pravo, ni Zakon o konkurenciji BiH, ni posebne propise koji regulišu relevantnu materiju; nije pravilno utvrdio relevantno tržište, uopšte nije utvrdio udio tužitelja i drugih učesnika na tom relevantnom tržištu, te je zaključak o dominantnom položaju tužitelja izveo nepravilno i paušalno, bez primjene zakonom propisanih parametara koje je za takav zaključak morao prethodno utvrditi; nije pravilno utvrdio s kojim je ciljem i na osnovu kojih akata je tužitelj usvojio predmetna pravila, te je, posmatrajući pravila izvan konteksta posebnih propisa na osnovu kojih su usvojena, izveo niz pogrešnih zaključaka koji su uticali na potpuno pogrešno utvrđeno činjenično stanje na kojem je zasnovano pobijano rješenje; utrđujući da je zabranjena odredba Pravila koja drugim poslovnim subjektima zabranjuje preprodaju finansijskih izvještaja, tuženi je izašao izvan okvira svojih ovlaštenja, jer je ovakav princip prikupljanja i stavljanja u promet finansijskih izvještaja utvrđen posebnim propisima; propustio je da utvrdi da je tužitelj u postupku usvajanja Pravila postupao u cijelosti savjesno, o usvajanju istih je upoznao tuženog tražeći od njega mišljenje (Zahtjev za davanje mišljenja zaveden pod brojem 01-26-7-06-1/13 od 10.04.2013.godine), što potpuno isključuje mogućnost da je tužitelj imao za cilj sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu; izrekao je nesrazmjerno visoku kaznu tužitelju, bez adekvatnog obrazloženja; neadekvatno je obrazložio svoje rješenje, na način da pojedine tačke dispozitiva i obrazloženja potpuno isključuju druge tačke istog rješenja, što predstavlja bitnu povredu postupka, te dodaje da ovakvo rješenje ne sadrži ni minimum obaveznih elemenata propisanih članom 200. Zakona o upravnom postupku te nije podobno za ispitivanje u upravnom sporu, zbog čega se predmetno rješenje treba poništiti i predmet vratiti tuženom na ponovni postupak. U nastavku tužbe detaljno opisuje utvrđenje iz dispozivi pobijano rješenja, te da tačkama 6. i 7. istog, vrlo površno obrazlaže kako je utvrđeno predmetno relevantno tržište i dominantan položaj tužitelja na istom, bez utvrđivanja koliki je tržišni udio tužitelja na predmetnom relevantnom tržištu, niti koliki je tržišni udio poslovnog subjekta Agencija za pružanje informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar („FIP“) na relevantnom tržištu. Konkurencijsko vijeće nije utvrdilo ni karakter predmetnog relevantnog tržišta, ali se iz obrazloženja može razumjeti da je shvatanje tuženog da je pristup na ovo relevantno tržište slobodan i neograničen, jer se na str. 12 pobijanog rješenja citira relevantna odredba Odluke o definisanju kategorije dominantnog položaja („Službeni glasnik BiH“, br. 15/06), koja se odnosi na „zatvaranje“ relevantnog tržišta, a koja je relevantna samo za ona relevantna tržišta na koja je pristup neograničen. U tački 8. pobijanog rješenja dat je pregled utvrđenog činjeničnog stanja, te je zaključeno da ugovor o prodaji finansijskih izvještaja nije zaključen sa podnosiocem zahtjeva, a istovremeno je utvrđeno da je sa poslovnim subjektom „TEC“ d.o.o. Sarajevo zaključen ugovor o poslovnoj saradnji i ugovor o nabavci usluga istraživanja i razvoja, koji omogućavaju

dostupnost baze finansijskih izvještaja ovom poslovno subjektu, ali opet nije utvrđena suština i osnov za zaključivanje ni ovog ugovora. Dalje, nije utvrđen karakter proizvoda koji izrađuje poslovni subjekt „TEC“ d.o.o. Sarajevo na osnovu ovih ugovora, kao ni samog ugovora, niti je ocijenjeno da li se radi o proizvodu sličnom onom koji nudi podnosilac zahtjeva. U pobijanom rješenju tuženi na stranici 6. naodi detalje iz odgovora na zahtjev koji je dostavio tužitelj, ali propušta navesti i brojne dodatne argumente izložene na usmenoj raspravi. Od dokaza koje je u spis uložio tužitelj, tuženi uopšte ne navodi dokaze o propuštanju podnosioca zahtjeva da plati narudžbe koje je ranije podnosio tužitelju, zatim dokaze na okolnost neovlaštene distribucije nevjerodostojnih podataka iz finansijskih izvještaja od strane podnosioca zahtjeva itd. Tuženi je čak propustio da donese odluku o prijedlogu tužitelja da se u postupku provede dokaz saslušanjem svjedoka Jasmina Baralije i Milića Simića, koji su pristupili na usmenu raspravu. Iako je u zapisniku sa usmene rasprave (str. 1) naveo da će donijeti odluku o saslušanju predloženih svjedoka. Tuženi je tokom cijelog postupka propustio da odluči o ovom prijedlogu, a u rješenju ne navodi nikakvo obrazloženje zbog čega je ovako postupio. Propuštanjem da to učini, tuženi je počinio bitnu povredu odredaba postupka koja je vodila nepravilnom utvrđivanju činjeničnog stanja i usvajanju nezakonitog rješenja. Međutim, tuženi nije samo propustio da cijeni navode i dokaze tužitelja, nego i dokaze koje su dostavila treća lica od kojih je sam tuženi zatražio podatke. Naime, iz rješenja se vidi da je Vlada F BiH tuženom dostavila niz akata kojima se objašnjava rad tužitelja, a koje je tuženi propustio da cijeni. Ista je stvar i sa rješenjem Agencije za zaštitu ličnih podataka BiH, koje je potvrđeno odlukom Suda BiH. Samo propuštanje tuženog da cijeni sve brojne navode i dokaze tužitelja i trećih lica iznesene tokom postupka, ukazuje na neravnopravan tretman tužitelja u upravnom postupku koji se vodi pred tuženim, te predstavlja bitnu povredu odredaba upravnog postupka i kršenje načela materijalne istine (član 9. Zakona o upravnom postupku) i načela ocjene dokaza (član 13. Zakona o upravnom postupku), zbog koje se pobijano rješenje mora poništiti, a tuženom naložiti da provede novi postupak u skladu sa zakonom. Dalje ističe da je dana 01.12.2011.g. stupio na snagu Zakon o finansijsko-informatičkoj agenciji (Zakon o FIA), koji predviđa uspostavljanje nove agencije – finansijsko-informatičke agencije („FIA“), te prestanak sa radom postojećih Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo („AFIP“) i Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar („FIP“) i to danom stupanja na snagu Zakona o FIA. Prema tome, tužitelj po Zakonu o FIA u prelaznom periodu vrši funkciju FIA, do njenog formiranja, kada će FIA preuzeti sva prava, obaveze, imovinu i zaposlenike AFIP i FIP, koje su dužne da na FIA prenesu odgovarajuće računovodstvene evidencije, dok je Vlada FBiH u odgovarajućem roku predviđenom roku trebala imenovati rukovodstvo i registrirati FIA. Smatra da iz izreke i obrazloženja rješenja nejasno je kako je tuženi cijenio karakter predmetnog relevantnog tržišta i uopšte kako je došao do definicije relevantnog tržišta te je nejasno je ko su po utvrđenju tuženog učesnici na ovom relevantnom tržištu, koji su potencijalni učesnici na ovom tržištu, te koliki su tržišni udjeli tužitelja, a onda i njegovih konkurenata na predmetnom relevantnom tržištu. Ističe da Zakon o FIA u članu 10. stav 2. tačka 6. predviđa obavezu FIA (odnosno AFIP/FIP) da usvoji pravila o ustupanju podataka pravnim i fizičkim licima i načinu njihovog korištenja. Da je, prema tome, usvajanjem Pravila tužitelj ustvari samo ispunjavao svoju zakonsku obavezu, a tuženi je i pored svoje zakonske obaveze odbio da izda mišljenje u vezi sa usklađenošću Pravila sa Zakonom. U nastavku tužbe citira odgovornosti iz člana 7. Zakon o FIA. Navodi da je saradnju sa podnosiocem zahtjeva prekinuo isključivom krivnjom podnosioca zahtjeva – zbog neplaćanja narudžbi iz 2008.godine te da se podnosilac zahtjeva nakon toga sve do 2013.g. nije ni obraćao tužitelju sa zahtjevom za zaključenje ugovora, te je potpuno netačan navod da je tužitelj odbio zaključenje ovog ugovora sa str. 11 rješenja; da je podnosilac zahtjeva u periodu 2008-2013 sve vrijeme nudio klijentima finansijske

izvještaje, a nije ih nabavio od tužitelja, što znači da je do istih došao na način protivan Zakonu o FIA; da je podnosilac zahtjeva priznao da je za jednu od spornih godina u periodu 2008-2013, finansijske izvještaje čak pribavio hakerskim napadom na bazu finansijskih izvještaja koju u skladu sa Zakonom o FIA vodi tužitelj; da je podnosiocu zahtjeva rješenjem Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine broj 03-1-373-175-6/10 od 04.06.2010.g. koja je potvrđena presudom Suda Bosne i Hercegovine broj S1 3 U 0001889 10 U od 06.10.2010.g. utvrđeno nezakonito obrađivanje ličnih podataka, te mu je naloženo da prekine obradu ličnih podataka; da je tužitelj od trećih lica zaprimio dokaze kojima se nesporno može utvrditi da je podnosilac zahtjeva na tržište stavljao nevjerodostojne i netačne finansijske izvještaje, pribavljene protivno Zakonu o FIA; da je do nezaključenja ugovora između tužitelja i podnosioca zahtjeva došlo isključivo krivicom podnosioca zahtjeva, koji najprije pet godina nije iskazivao interes za saradnjom (jer je do finansijskih izvještaja dolazio nelegalno), a početkom 2013.g. je odbio zaključenje ugovora koji mu je ponudio tužitelj i pokrenuo postupak kod tuženog; da je tužitelj kao lice kojem je Zakonom o FIA data obaveza da brine o vjerodostojnosti i zaštiti podataka, imajući u vidu sve naprijed navedeno, imao svaki razlog da prenos podataka podnosiocu zahtjeva tretira kao visokorizičan po sigurnost podataka te pravnu sigurnost lica o čijim se podacima radi, te da zahtijeva odgovarajuća sredstva obezbjeđenja. Navodi da da ako iz samog obrazloženja rješenja (tačke 7 i 8) proizilazi da su AFIP i FIP učesnici sa dominantnim položajem na relevantnom tržištu, te ako nema drugih učesnika na tržištu, apsurdan je zaključak iz tačke 1 dispozitiva i tačke 8, str. 13 rješenja da plan 8 Pravila predstavlja nametanje dodatnih uslova i „zatvaranje“ tržišta iz člana 10 stav (2) tačka (d) Zakona. Takođe navodi da Zakon o konkurenciji ne reguliše i ne zabranjuje izmirenje obaveza kompenzacijom te da je takva mogućnost predviđena Zakonom o obligacionim odnosima i nije ni neophodno da ista bude predviđena bilo kakvim Pravilima ili ugovorima. Ona ugovornim stranama stoji na raspolaganju uvijek kada se steknu zakonom propisani uslovi. U konkretnom slučaju postojala su istovrsna potraživanja između tužitelja i poslovnog subjekta „TEC“ d.o.o. Sarajevo i isti su ugovorom regulisali kompenzacioni način izmirenja ovih obaveza. Ovakav način izmirenja obaveza postoji uvijek i sa svim drugim poslovnim subjektima, a ne može se govoriti o različitom tretmanu pojedinih poslovnih subjekata ukoliko tužitelj prema nekim od njih nema dugovanja (po osnovu razvoja softvera), pa se tako nisu stekli zakonski uslovi da vrši kompenzaciju. Tuženi je u konkretnom slučaju samo naveo odredbu člana 3. Zakona i člana 4. Odluke o tržištu i odmah zatim zaključio da je pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga utvrđeno kao relevantno tržište usluga predmetnog postupka, bez ikakve prethodne analize i obrazloženja (rješenje, strana 10). Definicija relevantnog tržišta tuženog dakle nije potkrijepljena nikakvom analizom, pravnim i ekonomskim kriterijumima, a ni dokazima i stoga nije moguće utvrditi ratio takve definicije. U konkretnom slučaju, tuženi kao relevantno tržište proizvoda pobijanim rješenjem utvrđuje tržište pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga. Imajući u vidu ovako široko utvrđeno relevantno tržište, ukoliko je smatrao da je isto relevantno, tuženi je morao provesti detaljnu analizu svih proizvoda-usluga koje obuhvata ovako utvrđeno relevantno tržište, koji su od tih proizvoda-usluga međusobno zamjenjivi imajući u vidu propisane kriterije, itd. U evropskoj i domaćoj praksi uobičajena je primjena SSNIP (Small but Significant and Non-Transitory Increase in Prices) testa (član 8 Odluke o tržištu) prilikom utvrđivanja da li određeni proizvodi predstavljaju supstitue, odnosno da li su zamjenjivi sa aspekta potrošača. Umjesto toga, ostalo je nejasno šta su uopšte „finansijske“, „informatičke“ i „posredničke“ usluge, koje od njih ulaze u predmetno relevantno tržište i zašto. U pravnom dokumentu kao što je rješenje, u kome se odlučuje o nečijim pravima i obavezama, ne smije ništa da se podrazumijeva već svaki zaključak i stav tuženog organa mora da bude utemeljen na prethodno provedenoj (pravnoj i ekonomskoj) analizi i izvedenim dokazima. Smatra da je očito da je tuženi

potpuno pogrešno definisao relevantno tržište, a onda i pogrešno utvrdio položaj tužitelja na istom. Položaj određenog učesnika na tržištu moguće je pravilo utvrditi samo na pravilno definisanom relevantnom tržištu. Povredu konkurencije, odnosno zloupotrebu dominantnog položaja, moguće je izvršiti isključivo u moguće je izvršiti isključivo u okviru određenog relevantnog tržišta. Dakle, da bi se utvrdilo postojanje dominantnog položaja, a potom i radnja njegove zloupotrebe, neophodno je da se prvo ispravno definiše relevantno tržište. Shodno tome, svaka analiza u pravu konkurencije počinje sa definicijom relevantnog tržišta. Da je pravilno analizirao i utvrdio relevantno tržište, tuženi bi zaključio da je tržišni udio tužitelja na ovako definisanom relevantnom tržištu minoran, imajući u vidu brojnost i jačinu poslovnih subjekata koji djeluju na istom. Utvrđivanje dominantnog položaja u direktnoj je vezi sa definicijom relevantnog tržišta. Ako je relevantno tržište definisano kao u pobijanom rješenju, jasno je da je apsurdno tvrditi da je tužitelj imao dominantan položaj na tržištu na kojem djeluju brojne banke, brokeri, leasing i informatičke firme. U nastavku tužbe u smislu Zakonom i Odluke o definiranju kategorije dominantnog položaja objašnjava da privredni subjekt ima dominantan položaj na relevantnom tržištu roba ili usluga, ako se zbog svoje tržišne snage može ponašati u značajnoj mjeri nezavisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, također uzimajući u obzir: udio tog privrednog subjekta na relevantnom tržištu, udjele koje na tom tržištu imaju njegovi konkurenti, kao i pravne i druge zapreke za ulazak drugih privrednih subjekata na tržište. Dodaje da bi se utvrdio dominantan položaj, neophodno je da tuženi utvrdi nekoliko bitnih činjenica u vezi sa relevantnim tržištem koje u nastavku tužbe nabraja. Tuženi u tački 7. obrazloženja rješenja ne analizira propisane kriterije iz Odluke o dominantnom položaju, već zaključak u dominantnom položaju tužitelja izvodi iz navoda stranaka u postupku (tužitelja i podnosioca zahtjeva) i djelimično obrađenog činjeničnog stanja. Kako je tržište u rješenju definisano kao pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga, gdje su dakle relevantne usluge „finansijske, informatičke i posredničke usluge“, ne može biti tačna tvrdnja iz tačke 7 rješenja (strana 11) gdje se navodi da neki privredni subjekt, korisnik predmetnih usluga, nije u mogućnosti da zaključi ugovor o poslovnoj saradnji sa nekom drugom agencijom/institucijom u vezi relevantne usluge. Naprotiv, korisnik ovako definisanih relevantnih usluga (finansijske, informatičke i posredničke usluge) je mogao da zaključi razne ugovore o saradnji sa brojnim učesnicima (bankama, brokerima, informatičkim firmama, agencijama za posredovanje u prometu nekretninama, itd.) na tako definisanom relevantnom tržištu. Ovo je samo još jedan primjer nepravilno i pogrešno definisanog relevantnog tržišta iz čega slijedi i nepravilna analiza položaja tužitelja na istom. Kada se pravilno utvrdi relevantno kao tržište prikupljanja, arhiviranja i prodaje finansijskih izvještaja poslovnih subjekata na području F BiH, jasno je da otpada svaka mogućnost eventualne zloupotrebe u vezi sa članom 8. Pravila, jer se radi o čistoj razradi Zakona o FIA, koji predviđa da samo FIA (AFIP/FIP) prodaju finansijske izvještaje. Također, jasno je onda da tužitelj nije mogao povrijediti odredbu člana 4. stav (2) Odluke o dominantnom položaju, jer nije tužitelj „zatvorio“ relevantno tržište i isključio druge poslovne subjekte sa istog, nego je to učinio zakonodavac. Stoga predlaže da sam tuženi ovu tačku rješenja poništi, kao očigledno neosnovanu, u skladu sa članom 250. Zakona o upravnom postupku, dok će neosnovanost ostalih tačaka rješenja, tužitelj obrazložiti u nastavku ove tužbe. Dodaje da je potpuno apsurdno da je tuženi protivno Zakonu ocijenio samo odredbu člana 8. stav 1. Pravila, a ne i preostale stavove istog člana koji se suštinski odnose na isto pitanje. Stoga je jasno da se radi o očitj greški prilikom izrade rješenja, te tužitelj predlaže da je tuženi otkloni po prijemu ove tužbe, brisanjem dijelova rješenja u kojima se član 8. stav 1. Pravila ocjenjuje protivnim Zakonu. Tuženi je pogrešno zaključio da se u predmetnom slučaju radi o istoj ili sličnoj vrsti posla kada su u pitanju „TEC“ d.o.o. Sarajevo i podnosilac zahtjeva. Naime, radi se o potpuno drugačijim poslovnim transakcijama i stoga ne može postojati diskriminacija

predviđena članom 10. stav 2. tačka c) Zakona niti se radi o uslovljavanju druge strane da prihvati dodatne obaveze u smislu člana 10. stav 2. tačka d) Zakona. Tuženi je pogriješio u tome što svako razlikovanje smatra diskriminacijom, pri čemu ni na koji način nije (u skladu sa Zakonom) ocjenjivao da li se različiti uslovi odnose na iste ili slične poslove sa ostalim stranama – odnosno, da li je različit tretman poslovnih partnera opravdan. U skladu sa Zakonom prilikom odlučivanja o kazni, tuženi je dužan da vodi računa o namjeri i trajanju povrede kojom su povrijeđene odredbe Zakona. Međutim, kako se vidi iz rješenja, tuženi nije na bilo koji način obrazložio na koji način je utvrdilo postojanje i stepen „namjere“ što je sve u suprotnosti sa relevantnim zakonima i propisima. U konkretnom slučaju, iz činjenice da tužitelj nije odbio zaključenje ugovora sa podnosiocem zahtjeva (nego je to učinio podnosilac zahtjeva), da je nacrt Pravila utvrđen u skladu sa izričitom odredbom Zakona o FIA, te da je isti dostavljen tuženom na ocjenu, proizilazi da nikakve namjere za kršenje Zakona nije bilo. Koji to prekršitelj zakon još obavještava nadležni organ o kršenju ili namjeri kršenja zakona? Tuženi u svom rješenju nije obrazložilo primjenom kojih kriterijuma, odnosno metoda je došlo do novčane kazne od 19.000 KM, što predstavlja 0,802% ostvarenog prihoda tužitelja u 2012.godini. Kada obrazlaže visinu kazne, tuženi na strani 15. rješenja samo navodi: „Konkurencijsko vijeće je prilikom utvrđivanja visine novčane kazne uzelo u obzir namjeru te dužinu trajanja povrede Zakona, kao i posljedice koje je ista imala na konkurenciju na relevantnom tržištu, u smislu člana 52. Zakona“. Tuženi dakle citira zakonsku normu, ali je nemoguće vidjeti na koji način je istu primijenilo na konkretno činjenično stanje – a isto čini i pri utvrđivanju odlučnih činjenica (kao što je prethodno pokazano ukazivanjem na neosnovanost, nedorečenost i kontradiktornost definicije relevantnog tržišta). Tuženi je prekoračio granice ovlaštenja koja su mu data pravnim propisima i iskoristio ih je suprotno cilju u kojem mu je ovlaštenje dato. Tuženi u rješenju uopšte nije cijenio ili je selektivno cijenio brojne argumente tužitelja iznijete u toku postupka, a vezano za odlučne činjenice po pitanju utvrđivanja povrede konkurencije. Konačno predlaže da se tužba usvoji i poništi rješenje Konkurencijskog vijeća BiH broj 02-26-2-05-52-II/13 od 16.decembra 2013.godine, kao i da se tuženi obaveže da tužitelju naknadi troškove upravnog spora- za sastav tužbe iznosa od 3.000,00 KM, a taksa na tužbu i presudu u iznosu koji sud odredi.

U odgovoru na tužbu tuženi, Konkurencijsko vijeće BiH, ostaje u cijelosti kod osporenog rješenja i predlaže da Sud tužbu odbije kao neosnovanu. U datom odgovoru na tužbu, „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo, kao zainteresovano lice, je takođe predložilo da se tužba odbije kao neosnovana, te da mu se dosudi troškovi na ime sastava odgovora na tužbu.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02. do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz slijedećih razloga:

Osporenim rješenjem tuženog, konačno - 1: je utvrđeno da je tužitelj zloupotrijebio dominantan položaj na relevantnom tržištu pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području Federacije BiH, primjenom različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova iz člana 10. stav 2. tačka c) Zakona o konkurenciji, i zaključivanjem ugovora kojima se uslovljava da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovačkom običaju nemaju veze sa predmetom takvog ugovora, iz člana 10. stav 2. tačka d) Zakona o konkurenciji; 2. tužitelju je naloženo da zaključi Ugovor o poslovnoj saradnji sa privrednim subjektom Tron Systems d.o.o. Sarajevo, pod uslovima jednakim za sve privredne subjekte na relevantnom tržištu, u vremenskom roku od 30 dana od dana prijema tog rješenja kao i da dostavi na uvid dokaze o izvršenju; 3. tužitelju se zabranjuje svako buduće

postupanje iz tačke 1. dispozitiva tog rješenja, kao i svako drugo postupanje na relevantnom tržištu koje bi privredne subjekte ili fizička lica, dovelo u nepovoljan položaj na relevantnom tržištu, u smislu člana 11. stav 1. tačka b) Zakona o konkurenciji; 4. tužitelju se izriče novčana kazna u iznosu od 22.000,00 KM u smislu člana 48. stav 1. tačka b) Zakona o konkurenciji koju je dužan platiti u roku od 8 dana od dana prijema rješenja i dostaviti na uvid dokaze o izvršenju, kao i da u slučaju da se izrečena kazna ne plati u navedenom roku, utvrđeno je da će se ista naplatiti prisilnim putem u smislu odredbe člana 47. Zakona o konkurenciji, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima BiH; 5. tužitelju se nalaže da nadoknadi troškove postupka privrednom subjektu Tron Systems d.o.o. Sarajevo u iznosu od 1.912,60 KM u roku od 8 dana od dana prijema tog rješenja; 6. odbija se kao neosnovan prijedlog za donošenje rješenja o privremenoj mjeri podnesen od privrednog subjekta Tron Systems d.o.o. Sarajevo, te tačkom 7. dispozitiva je određeno da je to rješenje konačno, i da će biti objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Prema obrazloženju osporenog rješenja, Konkurencijsko vijeće je dana 03.04.2013. godine, zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka u smislu člana 28. Zakona o konkurenciji, podnesen od strane privrednog subjekta LRC Inženjering d.o.o. Sarajevo, protiv tužitelja, a radi utvrđivanja zloupotrebe dominantnog položaja iz člana 10. stav 2. tačke c) i d) Zakona o konkurenciji BiH. Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provođenja postupka utvrditi postojanje povrede Zakona o konkurenciji na koje podnosilac zahtjeva ukazuje, pa je donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: 02-26-2-05-6-II/13 od 16.05.2013. godine. Tokom postupka rješavanja zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, broj:18/06) i Zakona o upravnom postupku BiH („Službeni glasnik BiH“, broj:29/02, 12/04. i 88/07). Tuženi je prilikom utvrđivanja relevantnog tržišta u skladu sa članom 3. Zakona o konkurenciji i članova 2., 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“ broj 18/06 i 34/10) isto definisalo kao tržište određenih proizvoda i/ili usluga, koji su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području, gdje relevantno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim. Tužitelj i Agencija za pružanje informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar (FIP) , Odlukom Vlade F BiH o načinu predaje i obrade računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u F BiH, broj 567/04 od 16.12.2004. godine („Službeni novine F BiH“ broj 74/04) jedino su ovlaštene da vrše prijem ove vrste iskaza u cilju njihove obrade i analize. Po nalaženju ovog vijeća, a imajući u vidu prednje navode, pravilno je tuženi kao relevantno tržište u osporenom rješenju, odredilo upravo tržište pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području F BiH, a što je istovremeno i predmet obavljanja djelatnosti tužitelja, koji kad takav, nema međusobno zamjenjiv proizvod na utvrđenom geografskom tržištu. Nadalje, istom Odlukom Vlade FiB, tužitelj i FIP automatski su stavljene u dominantan položaj na relevantnom tržištu. Naime član 9. stav 2. i 3. Zakona o konkurenciji, pretpostavlja da privredni subjekat i ima dominantan položaj na tržištu ukoliko je njegov udio na relevantnom tržištu veći od 40%, odnosno više privrednih subjekata imaju dominantan položaj na tržištu ukoliko na relevantnom tržištu imaju zajedno tržišni udio veći od 60%. Obzirom na činjenicu da su tužitelj i FIP nesporno jedini ovlašteni pružaoci predmetnih usluga na relevantnom tržištu, i imaju 100% tržišni dio, po nalaženju ovog vijeća, nije potrebno dodatno dokazivati njihov dominantan položaj.

Tuženi je u postupku donošenja osporenog rješenja Konkurencijsko vijeće nesporno utvrdilo da tužitelj nije zaključio ugovor o poslovnoj saradnji sa privrednim

subjektom „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo u 2013. godini te da je usvojio Pravila koja sadrže odredbe koje nisu u skladu sa Zakonom o konkurenciji. Tim Zakonom, članom 48. propisano je izricanje novčane kazne za teže povrede Zakona, u iznosu najviše do 10% vrijednosti ukupno ostvarenog godišnjeg prihoda provrednog subjekta iz godine koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda Zakona, ukoliko privredni subjekt zlopotrijebi svoj dominantni položaj na način propisa odredbama člana 10. Zakona. Obzirom da je osporenim rješenjem utvrđeno da je tužitelj prekršio odredbe člana 10. stav 2. tačke c) i d) Zakona o konkurenciji, tuženi je u smislu te zakonske odredbe tužitelju izreklo novčanu kaznu u iznosu od 19.000,00 KM, a što predstavlja 0,802% njegovog ukupno ostvarenog prihoda za 2012. godine. Pravilno je prilikom izricanja visine novčane kazne tužitelju, tuženi uzeo u obzir posljedice koje je utvrđena povreda imala na tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu u smislu odredbe člana 52. Zakona o konkurenciji, činjenicu da se radi o ponovljenoj povredi Zakona o konkurenciji od strane tužitelja, gdje mu u prethodnom rješenju nije izrečena novčana kazna, kao i namjeru i dužinu trajanja povrede Zakona o konkurenciji, pravilno procijenilo da je kazna u iznosu od 0,802% ukupno ostvarenog prihoda, u odnosu na maksimalno propisanu kaznu od 10,0%, ukupno ostvarenog prihoda, adekvatna.

Takođe, tuženi je utvrdio da odredba člana 8. stav 1. Pravila, koja reguliše da se podaci iz finansijskih izvještaja mogu koristiti samo za vlastite potrebe i ne smiju ustupati trećim osobama, predstavlja nametanje dodatnih uslova, što predstavlja kršenje odredbi Zakona o konkurenciji iz člana 10. stav 2. tačka d) , kako je pravilno zaključio i tuženi. Naime, tom odredbom je propisano da se zlopotreba dominantnog položaja posebno odnosi na zaključivanje sporazuma kojima se uslovljava da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgvačkom običaju, nemaju veze sa predmetnom takvog sporazuma. Istia odredba. takođe, nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u F BiH („Službene novine F BiH“ broj 83/09), koje propisuju da je ovlaštena institucija dužna svoje podatke dostavljati svim pravnim i fizičkim licima bez nametanja ograničenja, odnosno dodatnih uslova. Imajući to u vidu, osporenim rješenjem je tužitelju pravilno naloženo da uskladi odredbe Pravilnika sa Zakonom o konkurencijim te dostavi dokaz o izvršenju, što je tužitelj i učinio dostavljanjem novog prijedloga Pravila na mišljenje.

Imajući u vidu izloženo, ovaj sud nalazi da je osporeno rješenje pravilno i zakonito da se temelji na pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju, pravilnoj primjeni materijalnog prava, pri čemu nije počinjena povreda postupka koji je prethodio donošenju osporenog akta, zbog čega je tužbu trebalo odbiti kao neosnovanu.

Iz navedenih razloga, Sud je primjenom člana 37. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH, odlučio kao u dispozitivu presude.

Imajući u vidu da je sud odbio tužbu, ne postoji ni zakonska obaveza naknade troškova spora, koje je tužitelj tužbom potraživao. Na koncu, društvu „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo, nisu dosuđeni troškovi koji se odnose na sastav odgovora na žalbu, jer po ocjeni ovog suda podnošenje odgovora na tužbu, nije bilo neophodno u ovom postupku.

ZAPISNIČAR
Natalija Peštović

Tačnost vjerovatno potvrđeno
Natalija Peštović

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Jadranka Brenjo